

Geestelijk voedsel

Overweging 18 augustus 2024, Theo Brock (Spreuken 9,1-6; Johannes 6,51-58)

“Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald” en *‘Ik ben het brood des levens’* horen we Jezus vandaag en afgelopen weken zeggen. In het Evangelie van Johannes horen we vaker “Ik ben” uitspraken van Jezus. U kent ze waarschijnlijk wel: ‘Ik ben het licht’ ... ‘Ik ben de deur’ ‘Ik ben de goede herder’ ‘Ik ben de ware wijnstok’. Met deze beeldtaal wil de evangelist duidelijk maken dat Jezus de van God gezondene is en richtingwijzer bij uitstek naar een bezielde leven.

We horen Jezus in het evangelie van vandaag ook tegen verongelijkte omstanders zeggen *“Als gij het vlees van de Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, hebt gij het leven niet in u”*. Deze uitspraak valt hen zwaar op de maag, en is wellicht ook voor ons moeilijker te verteren, omdat deze uitspraak op het eerste gezicht mensen uitsluit. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat mensen, die de leer van Christus niet aanhangen - en dat zijn er veel - verdoemd zijn? Dat valt moeilijk te begrijpen bij het beeld van een barmhartige, verbindende en betrokken God.

Welbeschouwd is het mysterie van ons geloof wel vaker moeilijk te begrijpen. In het begin van zijn Evangelie zegt Johannes al dat met Jezus het Woord van God vlees geworden is. Hoe kun je begrijpen dat God, schepper van hemel en aarde, besluit om als Mensenzoon van vlees en bloed in onze gemankeeerde wereld te komen wonen? Hoe dan ook, we mogen ervan uitgaan dat in het evangelieverhaal van vandaag het vlees en het bloed van de Mensenzoon de tekenen zijn van Jezus die zijn leven voor ons heeft gegeven, maar ook symbool staan voor de levenshouding in woord en daad die Hij ons heeft voorgeleefd. Voor mensen wil Hij zijn als levensnoodzakelijk vlees en bloed.

Van onze kinderen of kleinkinderen zeggen we wel eens: het is mijn vlees en bloed. Uit ervaring weet ik dat dat ook zo voelt. Je voelt als het ware dat je een deel van je wezen hebt mogen doorgeven aan je nageslacht, en dat scheidt een bijzondere band. Jezus trekt het veel breder. Hij wil zijn manier van leven, de levenskracht vanuit de bron die Hij zijn Vader noemt, doorgeven aan iedereen, dus ook aan ieder van ons.

Zoals altijd moeten we ons weer de vraag stellen waar wij staan in dit evangelieverhaal. Als we openstaan voor Jezus is het uiteraard niet voldoende om zijn manier van leven alleen maar in theorie aan te horen. Zijn manier van leven moet je verinnerlijken. We worden uitgedaagd zijn levenshouding als het ware “op te eten”, te assimileren, een plaats te geven in de dagelijkse praktijk van ons leven.

Als we kijken naar wat Jezus uitdraagt vallen mij twee dingen op. Allereerst de onbaatzuchtige, liefdevolle en barmhartige manier hoe hij mensen, en vooral de kwetsbare mens, tegemoet treedt. Hij moedigt ons aan om als dankbaar en leven-gevend mens in het

leven te staan in de zin van opkomen voor elkaar, vergeven, delen, troosten, verbinden, samen genieten, samen eten, liefhebben. Kortom een “vreugdevol zichzelf-gevend” leven leiden – ieder naar eigen vermogen.

Ten tweede valt de sterke verbondenheid van Jezus op met God, die Hij zijn Vader noemt. Hij laat zien hoe vanuit God te leven. Het is overigens niet eenvoudig om pasklare richtlijnen te geven hoe Jezus daarin na te volgen. Dat pad is voor iedereen anders vanwege verschillen in leefomstandigheden en talenten. Duidelijk is dat Jezus ons wil laten zien dat de Eeuwige er wil zijn voor ons in goede en slechte tijden, en het helpt als we daarvoor openstaan. De bereidheid om voor het mysterie open te staan, daar ligt ook het geheim van de wijsheid waar de eerste lezing van vandaag op doelt.

Leven vanuit de wijsheid en liefde van de Eeuwige – dat houdt in om het beste van jezelf met anderen te durven en willen delen en het mysterie van het leven te vieren als een geschenk. Dat klinkt uiteraard eenvoudiger dan het is. Daar moet constant aan gewerkt worden en de Blijde Boodschap wil ons daarbij helpen. Zoals het gewone voedsel een primaire levensbehoefte is om te overleven, zo wil Jezus dus de bron zijn van geestelijk voedsel die ons leven zin en bezieling geeft. In het evangeliieverhaal wordt met “eeuwig leven” denk ik zo’n bezield leven bedoeld.

Straks gaan we in deze viering weer brood en wijn delen in Jezus’ naam. Met deze rituele handeling, geven we aan dat wij zelf, net als Jezus, brood en wijn willen zijn voor elkaar en voor elke mens op ons levenspad. We moeten zelf aan de slag. Wie straks bij het ontvangen van brood en wijn tijdens de communie dus bewust ‘amen’ zegt, zegt in wezen overtuigd ‘ja en amen’ tegen de oproep van Jezus om in zijn naam brood van leven voor elkaar te zijn. Brood van leven, geestelijk voedsel voor een bezielde tocht met elkaar door het aardse bestaan.